

„A hallgatókkal tanulva tanítás, sokszínűség, nyitottság.”

Tisztelt Rektor Úr!

Tisztelt Szenátus!

Kedves leendő Egyetemi Hallgatók!

Egy akadémikustársam, egykor az ELTE diákja, majd jóval később professzora válaszolt e szavakkal egy ízben arra a kérdésre, hogy mi volt a legszebb emléke az Eötvös Loránd Tudományegyetemről.

Úgy gondolom, hogy Vida Gábornak már e néhány szava is érzékletes képet ad arról, miért jó hely egy egyetem – legyen az ember professzor vagy éppen elsőéves hallgató.

A tanárok és diákok közössége az első középkori európai egyetemek megjelenése óta az egyik legfontosabb tényezője és értéke a legmagasabb szintű oktatásnak. Az *universitas* sok évszázados eszménye ma sem lehet csupán üres frázis. A tudást évtizedek alatt megszerző, azt továbbadni szándékozó tanárok és a tudományok iránt érdeklődő, az egyetemen szellemi izgalmakat kereső és az intézménytől egyúttal piacképes diplomát is remélő fiatalok együttműködése a 21. század elején is egy modern társadalom fejlődésének egyik legfőbb hajtóereje.

A korszerű, megalapozott tudásnak szinte felbecsülhetetlen a jelentősége. A Magyar Tudományos Akadémia alapítójától, gróf Széchenyi Istvántól sokszor idézett, a kiművelt emberfők sokaságáról szóló gondolatot pedig azzal egészíthetjük ki, hogy az iskolázott, művelt emberekből álló nemzet nemcsak erősebb – mint Széchenyi írta –, hanem vélhetően boldogabb is azoknál a népeknél, amelyeknek nem

adatik meg a klasszikus műveltséget a kor követelményeinek megfelelő ismeretekkel elegyítő tudás elsajátításának lehetősége.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Kedves Diákok!

A nemzetközi rangsorok korában, amikor különböző szempontok alapján mérik egy-egy felsőoktatási intézmény teljesítményét, a szellemileg inspiráló közösség nehezen számszerűsíthető, de a nyitottsággal és a sokszínűséggel együtt nélkülözhetetlen értéke egy egyetemnek. A globalizálódó világban, ahol sokszor egymástól több ezer kilométerre dolgozó, egymással személyesen csak ritkán találkozó kutatók érnek el új közös tudományos eredményeket, értelemszerűen a tudományos kutatásoknak helyet adó egyetemek, valamint az azokban létrejött szellemi műhelyek is a világra való nyitottság, az új gondolatok megszületésének, megértésének és ha nem is feltétlenül az elfogadásának, de megvitatásának a központjai.

Az országhatárokon átívelő, nemzetközi tudományos párbeszédnek az egyetemi hallgatók is részesei lehetnek. Ma már az egyetemi lét szerves része az a lehetőség, hogy egy ambiciózus, kíváncsi diák külföldi egyetemen töltsön el egy-két szemesztert. Ott bővítse tudását, ott alakítson ki új kapcsolatokat, ott találkozzon új megközelítésekkel, ismerjen meg eddig általa nem ismert szempontokat egy-egy téma kapcsán. Mindezzel nem csak életre szóló élményt szerezhet magának, hanem az egyetem utáni karrierépítéshez is hatékonyan járulhat hozzá.

Az új tudás világszerte az egyetemeken születik meg a leggyakrabban. Az egyetemek a felfedező kutatások bölcsői is. Az ott kialakult szellemi műhelyek azok, amelyekben a természet, a társadalom ma még

ismeretlen törvényszerűségeinek feltárása, illetve a szellemi alkotások jobb megértése, rendszerezése folyik. A felfedező kutatások témáit a kutatói kíváncsiság, a tudomány belső logikája és a kutatások világszerte elért legfrissebb eredményei adják.

Az alapkutatások nem a jelen innovációs kérdéseire keresik választ. Nem kecsegtetnek gyors megtérüléssel, ezért néha kétségbe is vonják hasznosságukat. Ugyanakkor új irányokat határoznak meg, bővítik a tudomány lehetőségeit, összekapcsolják egyetemes tudáskincsünk olyan elemeit, amelyek új eredményekkel kecsegtetnek.

Itt, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, amely a bölcsészettudományok kutatásának és oktatásának is nemzetközi presztízssú intézménye, fontos megjegyezni, hogy pénzben nem kifejezhető, de mégis hatalmas értéket jelent a nemzet múltjának ismerete és tisztelete, valamint e közösség szellemi örökségének ápolása. Mindehhez pedig az alapot a történettudomány, az irodalomtudomány, a nyelvészet, a régészet, a néprajz és a többi humán tudomány eredményei adják.

Kedves Elsőéves Hallgatók!

Amikor az előbb a kutatói kíváncsiságról beszéltem, akkor arról mint a tudományos kutatások egyik fontos feltételéről szóltam. De a kíváncsiság természetesen nem csak a kutatók sajátja. Egyetlen diszciplína megismerése sem lehetséges kíváncsiság nélkül. Aki egyetemre jelentkezett, és be is jutott az áhított szakra, birtokában van a kíváncsiságnak. A vágnak, hogy egy őt érdeklő témáról vagy tudományterületről többet megtudjon. E vágnak kielégítésére pedig megtalálta a legjobb lehetőséget itt az ELTÉ-n. Ezt az ELTE

alumnusaként, Alma materemre mindig szeretettel és büszkeséggel visszagondolva, magam is személyes tapasztalatból állíthatom. Természetesen nem mindenkiből lesz kutató. De a kíváncsiság az a hajtóerő, amely az egyetemi évek alatt is az egyik legfontosabb motivációt jelenti az odajáró diáknak. No meg persze a távlati cél, hogy az egyetemet elvégezve érdekes és jól fizető munkát végezhet. Akik az Eötvös Loránd Tudományegyetem diplomájával a birtokukban kerülnek a munkaerőpiacra, azokról minden munkaadó tudja, hogy egy magas presztízsű intézményben szereztek képezést. Kiválóan felkészítették őket arra, hogy tanulmányaikat folytatva tudományos fokozatot szerezzenek, vagy munkába állva helytálljanak a lehető legváltozatosabb körülmények között jogászként, pedagógusként, a közszolgálatban vagy egy cég munkatársaként.

Tisztelt Hallgatóság!

Egy olyan felsőoktatási intézményben, amely az ország legrégebbi folyamatosan működő egyeteme, és idén fennállásának immár 389. évfordulóját ünnepli, rangot jelent tanítani és tanulni egyaránt. E rangot és megbecsülést egymást követő generációk mélyítették el munkájukkal, odaadásukkal. A ma itt tanító és itt tanuló nemzedéknek azt kívánom, hogy az elődök teljesítményéhez hasonló eredményekkel járuljanak hozzá a Eötvös Loránd Tudományegyetem presztízsének növeléséhez, hírnevének öregbítéséhez.

Eredményekben és élményekben gazdag, sikeres tanévet kívánok mindannyiuknak!